

Algemene beschouwingen van de GROENLINKS fractie naar aanleiding van de gemeentebegroting 2004.

Voorzitter,

de algemene beschouwingen vormen een jaarlijks terugkerend gebruik in de gemeenten. Het is een afspiegeling op lokaal niveau van de wijze waarop de fracties in de tweede kamer hun beschouwingen houden naar aanleiding van de rijksbegroting. De voormalige minister, de fortuynist en de mens Nawijn merkte eens onzachtzinnig op dat de werkzaamheden van onze vertegenwoordigende organen soms doorspekt zijn met rituelen. Zo ver wil ik hier niet gaan, maar de jaarlijkse algemene beschouwingen kunnen met recht een traditie genoemd worden. Tradities hebben altijd hun waarde, maar tegelijkertijd moet natuurlijk altijd gekeken worden naar de functie die bepaalde tradities hadden, en of ze die functie nog vervullen.

Over de rol van de raad...

Ondertussen begint het dualisme ook in Krimpen steeds meer vorm te krijgen. De aanstelling van de griffier was hierin het afgelopen jaar de belangrijkste ontwikkeling, maar ook de totstandkoming van een eerste programma-begroting en de voorstellen voor de financiële verordeningen dragen bij aan de dualisering van de lokale verhoudingen.

Bij al dit soort praktische zaken mag natuurlijk nooit het doel uit het oog verloren worden: het vergroten van de legitimiteit van het openbaar bestuur door een beter contact met de samenleving. Het voorstel van het college om naar de functie van de wijkcontactavonden te kijken is prijzenswaardig. Maar de eerste verantwoordelijkheid voor de verbetering van de contacten ligt natuurlijk bij elk raadslid en elke fractie zelf. Doordat elk raadslid met zijn eigen visie en eigen achtergrond het gemeentelijk beleid vaststelt en de correcte uitvoering ervan beoordeelt, wordt bevorderd dat zo veel mogelijk mensen zich vertegenwoordigd voelen. Dit verbetert de representatieve functie van de raad. Hoewel wij geen tegenstander zijn van het faciliteren van een spreekuur voor raadsleden, denken wij dat het eigenlijk andersom zou moeten: niet de burger mag op kantoor komen bij het raadslid, nee, het raadslid moet op bezoek bij de burger. Vanuit die gedachte hanteert onze fractie het principe van het raadslid op de koffie: onze fractie verplicht zich, indien een groep van tenminste vijf burgers daarom vraagt, om binnen een redelijke termijn op bezoek te gaan bij deze groep burgers om met hen te bespreken wat zij willen bespreken.

De raad heeft bij het uitvoeren van zijn taken ook de broodnodige ondersteuning nodig. Dankzij de aanstelling van de griffier zijn we hard op weg om die taak een betere invulling te geven. Omdat vorig jaar de rol van de griffier nog niet duidelijk was uitgekristalliseerd, heeft de raad tijdens de behandeling van de begroting besloten om de begrotingspost voor de griffier te halveren. Inmiddels beginnen we allemaal te ervaren welke belang de ondersteuning door de griffier voor ons heeft, en merken we dat in de huidige omvang de griffie niet in staat zal zijn om de raad op alle gebieden waar dat nodig is te ondersteunen. We kunnen dus niet anders dan besluiten om de griffie uit te breiden, zodat het ook in de toekomst mogelijk blijft om de raad in al haar taken te ondersteunen. Om dit mogelijk te maken zal onze fractie een amendement indienen om € 20.000,- per jaar extra te begroten voor het programma bestuur en middelen. De invloed hiervan op het meerjarenbeeld is gering.

Over de rol van het college...

Waar de raad een afspiegeling vormt van onze veelzijdige samenleving, voert het college een collegiaal bestuur, dat gekend wordt door eenheid. In dat kader verbaast onze fractie zich dan ook over het minderheidsstandpunt van een der collegeleden, wat in onze ogen niet strookt met de uitgangspunten van een collegiaal bestuur. Als verantwoordelijke voor de eenheid van het door het college gevoerde bestuur, willen wij de voorzitter van het college vragen in te gaan op de mening van het college met betrekking tot dit minderheidsstandpunt.

- J Kan de burgemeester de raad garanderen dat het vastgestelde beleid wordt uitgevoerd, ook indien dit het werkerrein van het bedoelde collegelid zou betreffen en het zou gaan om een beleidsterrein dat wordt genoemd in het minderheidsstandpunt? Valt in de toekomst te verwachten dat meer collegeleden hun individuele standpunten gaan verwoorden in collegevoorstellen? Vindt u niet dat een dergelijk standpunt schadelijk is voor de eenheid die het college dient uit te stralen?

De burger ziet de overheid en dus het college als haar directe aanstuurder op gemeentelijk niveau, steeds minder als vertegenwoordigers uit hun midden, maar als een partij met haar eigen belangen. Dat komt naar voren tijdens alle contacten tussen gemeente en burgers, met name bij die contacten waarbij de individuele belangen van burgers in het geding zijn zoals op inspraakavonden. Het college kan geen neutrale rol spelen in de ogen van de burgers, omdat zij een eigen doel heeft, politiek bepaald, maar wat in strijd kan zijn met de individuele belangen van de burger. Het door de fractie van Leefbaar Krimpen geopperde idee om de inspraakavonden te laten leiden door een onafhankelijke voorzitter sluit aan bij deze gewijzigde kijk op de overheid en geeft het college de vrijheid om haar gevoerde beleid in de volle breedte te verdedigen. Het lijkt ons zinnig om dit idee verder uit te werken. Uiteindelijk wordt de afweging tussen individueel en gemeenschappelijk belang natuurlijk wel gemaakt op basis van het door de raad vastgestelde beleid.

Over de begroting...

De begroting is dit jaar voor het eerst in een ander jasje gestoken: niet langer beslist de raad over elke paperclip die aangeschaft moet worden, maar puur over de inhoud van het te voeren beleid, en stelt daarbij financiële kaders op in de vorm van een programmabegroting. Dit is een goede zaak. Zolang de gewenste maatschappelijke effecten behaald worden, zal het onze fractie om het even zijn of het college € 1.000 nodig heeft voor beleidsveld A en € 100.000 voor beleidsveld B, of andersom. Het gaat om het resultaat.

Wel is het principe natuurlijk de bedoeling dat nergens onnodig geld aan wordt uitgegeven, maar dat wordt getoetst in de doelmatigheidscontroles. De diverse financiële verordeningen, het treasury-statuut, de door de raad benoemde accountant en de rekenkamerfunctie, zijn allemaal instrumenten die ons moeten helpen om de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid af te kaderen en te controleren.

Het voorgestelde beleid van het college is verwoord in de programmabegroting. Hoewel de programma-indeling nog de nodige fine-tuning zal vragen, blinkt deze begroting wel uit door helderheid en duidelijkheid. Er worden meetbare indicatoren in genoemd die bijdragen om de gewenste resultaten van het uit te voeren beleid inzichtelijk te maken.

Over de financiën...

De bezuinigingen vormen een moeilijke beslissing voor Krimpen aan den IJssel. Maar als we het wonen in Krimpen voor iedereen betaalbaar willen houden, dan zien we ons genoodzaakt de belasting niet verder op te schroeven. Dat is voor het college ook het uitgangspunt geweest bij de bezuinigingen.

Wij zien die bezuinigingen eigenlijk als een inhaalslag. Bij het opstellen van de begroting heeft het college altijd gekeken wat er aan nieuw beleid kon worden ingevoerd. Het lijkt ons niet meer dan normaal dat het opstellen van de begroting jaarlijks niet alleen een moment is om te bedenken wat je volgend jaar extra kan gaan doen, maar dat je tegelijkertijd kijkt welke initiatieven uit het verleden afgerond kunnen gaan worden. Daarbij mag het natuurlijk niet zover doorschieten dat elk jaar het hele staande beleid op de schop moet, maar een kritische blik op wat je gewoon bent te doen heeft nog nooit veel schade aangericht.

Alles wat we doen wordt tenslotte betaald met geld uit de samenleving. Al deze uitgaven en inkomsten moeten we kunnen rechtvaardigen, en in dat kader zijn wij dan ook tegen het heffen van hondenbelasting als algemeen dekkingsmiddel. Iedereen kent de argumenten over de toegevoegde waarde van huisdieren voor de ontwikkeling van mensen. Iedereen weet dat de vergelijking met heffingen zoals rioolrechten en afvalstoffenheffing, die bedoeld zijn om de kosten 100% te dekken, de wenkbrauwen doet fronsen. Iedereen kent de argumenten over de vraag of het rechtvaardig is om een kleine groep hondenbezitters te laten betalen voor het algemeen belang.

- A Is het college bereid om voor de volgende begroting te onderzoeken welke mogelijkheden het ziet om de hondenbelasting af te schaffen en een alternatieve dekking te vinden?

Over de ruimte...

Op fysiek gebied zien we in onze gemeente wel een aanzienlijke verbetering: de sobere maatregelen in het kader van Duurzaam Veilig naderen hun voltooiing, de resultaten van de fietsbalans kunnen elk moment bekend worden, en het lijkt erop dat de Krimpense scholier die in Capelle of Rotterdam op school zit misschien nog niet deze winter, maar dan in elk geval de volgende, verzekerd zal zijn van een goede verlichting op zijn barre tocht door de donkere ochtendkou.

Aan de veiligheid wordt dus gewerkt. Het opstel van de burgemeester vormt een inleiding op een volwaardig veiligheidsbeleid, waarin in onze ogen het accent gelegd moet worden op de fysieke veiligheid: veilige gebouwen door middel van bouw-, gebruiks- en sloopvergunningen, verkeersveiligheid door verdere doorvoering van de maatregelen van duurzaam veilig en strenger optreden van de politie tegen hardrijders en allen die anderen in gevaar brengen. De ASO-aanpak van scooters juichen wij toe, en zou wat ons betreft uitgebreid moeten worden naar strafbare feiten met alle soorten motorvoertuigen.

Ook de verbetering van de veiligheid in bestaande buurten in het kader van het politiekeurmerk Veilig Wonen dient in onze ogen een hoge prioriteit te krijgen. Omdat een mensenleven geen prijs kent, is de inrichting van de ruimte voor de veiligheidsstaf noodzakelijk. Maar zonder actueel rampenplan, is het niets meer dan een hok met computers en telefoons. Wij roepen het college dus op, om snel met een geactueeliseerd rampenplan te komen.

- J Wanneer kan de raad een eerste concept verwachten?

Een ander aspect van het beleid in de fysieke ruimte betreft de zorg voor het woon- en leefmilieu. Daarvoor is door het college een milieubeleidsplan opgesteld. Wij vinden het MBP weinig ambitieus, niet omdat het college geen ambitie zou hebben op dit gebied, maar omdat die ambities in het MBP vaag en weinig concreet zijn neergezet, en dus niet duidelijk naar voren komen. Dat het college er zelf ook niet zoveel mee kan, blijkt wel uit de discrepanties in de diverse nota's en programma's. Het energiebeleid wordt als een van de weinige thema's niet genoemd als beleidsaccent voor de komende jaren, maar bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma en de begroting komt het wel weer prominent naar voren. Wij houden ons maar vast aan het uitvoeringsprogramma en de begroting. Dat het college op sommige punten best de ambitie heeft, blijkt ook wel uit de praktijk: het gebruik van 100% duurzame energie door de gemeente is al realiteit in Krimpen. Maar juist daarom zou het college zich er echt niet voor hoeven schamen om dat duidelijk zwart op wit te zetten en het als staand beleid vast te leggen. Nu de rest van Krimpen nog...

De structuurvisie is het belangrijkste beleidsdocument voor de langere termijn dat het afgelopen jaar het licht heeft gezien. Er wordt een duidelijke visie in weergegeven op de ontwikkeling van de fysieke structuur van onze gemeente in de komende decennia. Deze structuurvisie gaat een uitgebreid traject in, waarin iedereen wordt uitgenodigd om mee te denken over de toekomst van het Krimpens grondgebied. Ik spreek de verwachting uit, dat het plan niet al bij voorbaat vastligt, en dat het college de inbreng uit de samenleving prominent zal laten terugkeren in het volgende concept voor de structuurvisie. Alleen zo kan een breed draagvlak gevonden worden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Over de mensen...

Onze fractie pleit in aansluiting op de structuurvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling, ook voor een sociale structuurvisie op de gemeente Krimpen: een samenhangend document waarin wordt geschetst hoe wij aankijken tegen de ontwikkeling van de Krimpense samenleving in de komende decennia. Hoe zien wij de rol van ouderen, jongeren, nieuwkomers, gehandicapten, scholieren en studenten, werkenden en werkzoekenden en andere groepen? Welke voorzieningen vinden wij als gemeente dat we voor de diverse groepen moeten hebben?

B&W Hoe denkt het college over het opstellen van een dergelijke sociale structuurvisie?

In de sociale structuur van Krimpen wordt het komende jaar weinig geïnvesteerd. Het voorgestelde nieuwe beleid in de programma's onderwijs, cultuur, sport en recreatie, sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening en volksgezondheid en milieu zijn vooral investeringen in de fysieke infrastructuur. Nu zijn deze natuurlijk ontontbeerlijk, dat geeft het college hiermee wel toe. Zelfs in tijden van grote bezuinigingen moet in elk geval de fysieke infrastructuur voor de sociale voorzieningen gewaarborgd blijven.

Dus investeren we in onderwijsruimte voor het uit zijn voegen barstende Krimpenerwaard college. En terecht, want jong en oud kunnen niet zonder onderwijs! Dus investeren we in sportcomplex de Driekamp, weliswaar wat later dan gepland, maar toch. En terecht, want jong en oud kunnen niet zonder sport en beweging! Dus hebben we geïnvesteerd in de Tuyter, die daarmee een andere, volgens sommige betere, uitstraling heeft gekregen, maar daardoor ook minder aantrekkelijk is geworden voor andere groepen.

En dus stoten we de Big Bear af, want jongeren kunnen best zonder cultuur en anders passen ze zich maar aan aan de cultuur van de oudere generatie. Dan moeten ze maar van koffieconcerten en aquarelleren gaan houden in plaats van van punkbandjes en graffiti-workshops.

In de komende maanden komt een kadernotitie van het college waarvan we hopen dat het meer een kader zal zijn dan een notitie: het zou een document moeten worden waarin een visie wordt gegeven op hoe we met onze jongeren willen omgaan, wat ze van ons kunnen verwachten, maar natuurlijk ook wat wij van hen mogen verwachten. Er moet in een gemeente van onze omvang ruimte zijn voor een sociaal-cultureel jongerencentrum, waarin jongeren hun creativiteit kunnen uiten en laten zien aan leeftijdsgenoten en andere belangstellenden en waar opgroeiende jeugd terecht kan voor informatie en ondersteuning.

- A Kan de wethouder de raad garanderen dat er te allen tijde ruimte zal zijn voor sociaal-culturele activiteiten voor en door jongeren in Krimpen?

Volkshuisvesting is een onderwerp waarin de fysieke en sociale structuur elkaar raken. Dat betekent het realiseren van voldoende aanbod van betaalbare woningen en woningbouw die aansluit bij de vraag, dus meer kleinere wooneenheden voor een- en tweepersoons huishoudens, zoals jongeren en senioren. Dit streven heeft het college gelukkig al en dat wordt ook verwoord in het concept voor de structuurvisie en gedeeltelijk in het beleidskader Wonen.

Ter ondersteuning van de langdurige minima, heeft het college van het rijk extra geld ontvangen voor de uitkering in het kader van de lang-laag-regeling. Het college heeft het geld in de algemene middelen gestopt, wat in onze ogen niet in lijn is met de bedoelingen van de minister. Wij waren en zijn nog steeds voorstander van het gebruiken van deze middelen voor algemeen armoedebeleid. De wethouder heeft destijds in elk geval een onderzoek toegezegd hoe de effecten van de Krimpense inkomensondersteuning uitpakken voor de verschillende doelgroepen van de lang-laag-regeling.

- D Is er al meer bekend over de uitkomsten van dat onderzoek?

Binnenkort krijgt de gemeente ook de regie over de bijstandswet. Dat is een grote verantwoordelijkheid, waar serieus met elkaar over nagedacht moet worden welke keuzes we maken. GROENLINKS bepleit een ruimhartig minimabeleid, waarbij voorop staat dat we mensen willen ondersteunen. Dat neemt niet weg dat tegelijkertijd bewust misbruik natuurlijk streng aangepakt moet worden.

Over de toekomst...

De wereldeconomie zit in een dal... zijn we al op de bodem, of zakken we nog verder? Niemand weet het, maar iedereen heeft er een mening over. Ook Krimpen staat op een cruciaal punt: de overgang van groei- naar beheergemeente, van monistisch naar dualistisch bestuur, allemaal dingen die de nodige gewenning vragen. Bij al deze zaken is een duidelijke visie belangrijk voor het formuleren van beleid, en een breed draagvlak voor het uitvoeren ervan. Dat is de uitdaging waar de gemeente de komende jaren voor staat: het ontwikkelen van visie en het creëren van draagvlak. Met de structuurvisie is daar een prachtig begin mee gemaakt... nu kijken of we dat vol kunnen houden.